

Geachte collega,

Met genoegen hebben wij de aanmelding van uw leerlingen voor de Voorronde van de Nationale Aardrijkskunde Olympiade 2012 ontvangen.

U ontvangt hierbij de opgavenpakketten, het bronnenboekje en de toelichting voor docenten met het scoreformulier. Daarnaast informeren wij u over de te volgen procedures.

De voorrondetoets

Wij vragen u de toets af te nemen gedurende **twee klokuren (120 minuten)** in de week van 12 tot en met 16 maart a.s. Evenals vorige jaren willen we u enige speelruimte bieden bij de planning van de Voorronde op uw school. Uitgaande van de voor een Olympiade onontbeerlijke sportiviteit vragen wij u om de toets af te nemen, de opgaven weer in te nemen en geen ruchtbaarheid te geven aan het flexibele tijdstip van afname van de toets. Op deze wijze denken wij een redelijke waarborg te hebben voor de vergelijkbaarheid van de werken.

Leerlingen dienen tijdens de toets de beschikking te hebben over een exemplaar van **De Grote Bosatlas, 52^e of 53^e editie**. Daarnaast mogen ze gebruik maken van een rekenmachine, een liniaal of een geodriehoek en kladpapier. De toets wordt gemaakt op officieel schoolpapier.

Correctie

Wij vragen u het gemaakte werk te corrigeren volgens het bijgevoegde correctiemodel, met inachtneming van de scoringsvoorschriften. De scores van uw kandidaten dient u vervolgens op het te kopiëren scoreformulier (achterin de toelichting voor docenten) in te vullen. Dit formulier en de werken van de leerlingen met **een score van 40 punten of meer** van uw school ontvangen wij graag *uiterlijk vrijdag 30 maart a.s. op de SLO*. Opgaven, die na deze datum binnenkomen, kunnen in verband met een strakke planning helaas niet meer in behandeling genomen worden, dat wil zeggen dat ze niet meer naar de correctiecommissie worden verzonden.

U kunt de werken (indien gewenst aangetekend) als volgt adresseren:

SLO Nationale Aardrijkskunde Olympiade
secretaresse Marian Bijkerk
Postbus 2041
7500 CA Enschede

De ingestuurde werken worden nogmaals bekeken door de correctiecommissie van de Olympiade, waarna de beste 18 kandidaten worden uitgenodigd voor de Eindronde.

Correspondentie over de Voorronde is niet mogelijk. De uitslag van de tweede correctie is bindend. De door u ingestuurde werken worden niet geretourneerd. Ze worden na de prijsuitreiking vernietigd.

Eindronde Olympiade

De resultaten van de Voorronde worden op 13 april bekendgemaakt aan de scholen van de eindrondedeelnemers. Daarnaast wordt de lijst met eindrondekandidaten die dag gepubliceerd op de website van de Aardrijkskunde-Olympiade (www.aardrijkskunde-olympiade.nl).

Hebt u op 20 april geen bericht ontvangen, dan is geen van uw kandidaten tot de Eindronde van de Olympiade doorgedrongen.

De Eindronde van de Nationale Aardrijkskunde Olympiade 2012 wordt gehouden op 6, 7 en 8 juni aanstaande in de Hogeschool HAS Den Bosch, Geomedia en Design. De deelnemers aan de Olympiade, hun docenten en de schoolleiding ontvangen hierover informatie op school (medio mei 2012).

Indien u naar aanleiding van de voorrondetoets of de Olympiade Aardrijkskunde nog vragen heeft, dan kunt u contact opnemen met: SLO, Frederik Oorschot, telefoonnummer: 053 4840254, email: f.oorschot@slo.nl.

Wij wensen uw kandidaten veel succes!

Correctievoorschrift Voorronde Nationale Aardrijkskunde Olympiade 2012

Aanwijzingen voor de docent/corrector

Algemene regels

- 1 De docent/corrector is verplicht het scoringsvoorschrift voor de scoring van de Voorronde van de Nationale Aardrijkskunde Olympiade toe te passen.
- 2 De docent/corrector doet een scorevoorstel. De correctiecommissie bepaalt de eindscore.
- 3 De correctiecommissie van de Olympiade bepaalt de rangorde van de beste 18 kandidaten.
- 4 De uitslagen van Voorronde en Eindronde zijn bindend. Deelname aan de Olympiade impliceert aanvaarding van deze condities.

Scoringsregels

- 1 De docent/corrector vermeldt de scores per (deel)vraag in de kantlijn van het werk. De totaalscore van iedere kandidaat wordt op een aparte lijst vermeld.
- 2 Bij de scoring van een onderdeel van het schriftelijk werk zijn alleen hele punten geoorloofd. Een toegekende score kan nooit lager zijn dan 0.
- 3 Een volledig juiste beantwoording van een vraag levert het aantal punten op dat in het antwoordmodel als maximumscore staat aangegeven.
- 4 Voor het schriftelijk werk kunnen maximaal 60 scorepunten toegekend worden.
- 5 Indien een gegeven antwoord niet in het antwoordmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist gekwalificeerd kan worden, moet het aantal beschikbare punten geheel of gedeeltelijk aan het gegeven antwoord worden toegekend naar analogie of in de geest van het antwoordmodel.
- 6 Bij de 'uitlegvragen' wordt gelet op de volledigheid van de uitleg. Bij een volledige uitleg moet meestal een oorzaak en een gevolg daarvan worden gegeven. Voor zo'n volledige uitleg zijn meestal 2 scorepunten te verdienen. Voor een uitleg die gedeeltelijk juist is, kan de beoordelaar een deelscore toekennen. Bij 'beredeneer-' of 'beschrijf vragen' moet het antwoord vaak bestaan uit een aantal stappen. Het aantal stappen correspondeert met het aantal te behalen scorepunten.
- 8 Indien in het antwoordmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, hoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.
- 9 Indien een kandidaat bij een opsomming meer antwoorden geeft dan er expliciet gevraagd worden, dan komen alleen de eerst gegeven antwoorden voor beoordeling in aanmerking.
- 10 Bij sommige vragen moet er eerst een keuze gemaakt worden die vervolgens toegelicht/beargumenteerd moet worden. Vaak wordt er dan voor deze keuze geen score toegekend maar wel voor een juiste/passende toelichting/argumentatie.

Het verdient aanbeveling het scoren van het werk per vraag uit te voeren en tijdens de scoringsprocedure de volgorde van werken enkele keren te wijzigen. Dit om ongewenste beoordelingseffecten tegen te gaan.

A Mexico en de VS

1	Maximumscore 3 ● Uit de beschrijving moet blijken dat de meeste grote steden op de centrale hoogvlakte liggen / in het midden van Mexico liggen Een voorbeeld van een juist uitleg is: ● op de centrale hoogvlakte / in de hogere delen heerst een gematigd/koel klimaat ● waardoor daar gunstige bestaansmogelijkheden zijn	1 1 1
2	Maximumscore 1 Primate city	
3	Maximumscore 2 Voorbeelden van juiste aanwijzingen zijn: - Een deel van de Verenigde Staten behoorde voorheen tot Mexico. - Veel topografische namen in het westen van de Verenigde Staten zijn Spaans. - In het zuiden van de Verenigde Staten is men, net als in Mexico, overwegend Rooms-Katholiek per juiste aanwijzing	1
4	Maximumscore 4 ● Florida: Florida ligt relatief dicht bij (het Spaanstalige) Cuba ● waar vandaan veel (illegale) migranten naar de Verenigde Staten zijn getrokken ● New York: De aanwezigheid van veel werkgelegenheid in New York / de mondiale uitstraling van New York ● zorgt ervoor dat veel (meestal arme) <i>hispanics</i> naar deze stad zijn getrokken	1 1 1 1
5	Maximumscore 2 Uit het antwoord moet blijken dat ● in de zuidwestelijke staten relatief veel jong-volwassenen wonen (omdat de Spaanstalige migranten relatief jong zijn) ● in de zuidwestelijke staten relatief veel ouderen wonen (omdat er veel gepensioneerden naartoe trekken)	1 1
6	Maximumscore 3 Uit het antwoord moet blijken dat ● in bron 2 het drugsprobleem alleen aan Mexico wordt toegeschreven, ● terwijl uit bron 3 en 4 blijkt dat het probleem ontstaat door de grote vraag naar drugs vanuit de Verenigde Staten ● door deze vraag kunnen drugskartels met illegale handel zoveel geld verdienen dat ze in staat zijn delen van Mexico te destabiliseren	1 1 1

B Hoogwater op de Mississippi

	Maximumscore 3	
1	Uit de beschrijving moet blijken dat <ul style="list-style-type: none">• in het voorjaar in het stroomgebied van de Mississippi warme lucht uit het zuiden botst op koude lucht uit het noorden / de frontale zone/lage druk zich boven het stroomgebied van de Mississippi bevindt• waarbij lucht gedwongen wordt om te stijgen,• en er veel condensatie (en dus veel neerslag) ontstaat	1 1 1
	Maximumscore 1	
2	het grote aanbod van smeltwater (o.a. uit de Rocky Mountains en het Grote Merengebied)	
	Maximumscore 1	
3	Cairo	
	Maximumscore 3	
4	• Baton Rouge en New Orleans Uit de uitleg moet blijken dat <ul style="list-style-type: none">• door het openen van de overlaten een deel van het water via een andere route dan de Mississippi naar de Golf van Mexico werd geleid,• waardoor de waterstand benedenstrooms van deze overlaten daalde	1 1 1
	Maximumscore 1	
5	hoogwatergeul / by-pass	
	Maximumscore 2	
6	Uit de redenering moet blijken dat <ul style="list-style-type: none">• de vegetatie van invloed is op de snelheid waarmee het water door dit gebied kan stromen / de 'ruwheid' van het gebied beïnvloedt• en dus ook van invloed is op de hoeveelheid water die via de opening van de <i>Morganza Floodway</i> aan de Mississippi onttrokken kan worden	1 1
	Maximumscore 2	
7	Uit de redenering moet blijken dat <ul style="list-style-type: none">• voor het ontstaan van <i>hurricanes</i> warm zeewater (meer dan 26,5 °C) nodig is• en dat is alleen het geval in de Golf van Mexico in de late zomer / het najaar, terwijl het hoogwater in de Mississippi meestal in het voorjaar plaatsvindt	1 1

C De haven van Rotterdam

- 1 Maximumscore 2
Voorbeelden van juiste oorzaken zijn:
- Het veen werd afgegraven.
- Het veen klonk in (als gevolg van ontwatering).
- Het veen oxideerde toen het werd ontwaterd.

per juiste oorzaak 1
- 2 Maximumscore 2
Uit de uitleg moet blijken dat:
• door de daling van het veengebied, de veenstroompjes hoger dan het maaiveld kwamen te liggen, 1
• waardoor bij hoogwater op zee het water van de veenstroompjes grote delen van het laag gelegen veengebied onder water kon zetten / zout water via de veenstroompjes kon binnendringen 1
- 3 Maximumscore 1
Uit de redenering moet blijken dat door de aanleg van de dam goederen moesten worden overgeladen van rivierschepen op kustschepen.
- 4 Maximumscore 2
Voorbeelden van juiste factoren zijn:
- de sterke economische groei in het achterland/het Ruhrgebied
- de verbeterde bereikbaarheid vanaf zee (door het graven van de Nieuwe Waterweg)

per juiste factor 1
- 5 Maximumscore 2
Uit de redenering moet blijken dat
• het transport in steeds grotere schepen plaatsvindt 1
• en alleen in de havens zeewaarts is voldoende diepgang/bewegingsruimte voor deze grote schepen 1
- 6 Maximumscore 1
Uit het antwoord moet blijken dat de Tweede Maasvlakte niet en het Botlekgebied wel beschermd wordt door de Maeslantkering.
- 7 Maximumscore 1
voor de kust van Voorne / direct ten zuiden van de Maasvlakte
- 8 Maximumscore 1
het Pleistoceen

D Factory Outlet Centres

- 1 Maximumscore 1
Uit de beschrijving moet blijken dat winkelen meer gezien wordt als een recreatieve bezigheid dan het functioneel doen van boodschappen
- 2 Maximumscore 2
Voorbeelden van juiste redenen zijn:
- de lage(re) grondprijzen
- de goede bereikbaarheid per auto
- voldoende (uitbreidings)ruimte
- per juiste reden 1
- 3 Maximumscore 1
Uit het antwoord moet blijken dat de tussenhandel / de winkeliers buitenspel worden gezet (zodat de fabrikanten daar minder geld aan hoeven te besteden).
- 4 Maximumscore 2
Voorbeelden van juiste factoren zijn:
- Zoetermeer ligt in een dichtbevolkt gebied / in de Randstad.
- Zoetermeer ligt ver genoeg van de andere *Factory Outlet Centers* vandaan / ligt in een gebied waar nog geen *Factory Outlet Centers* gevestigd zijn.
- per juiste factor 1
- 5 Maximumscore 2
Een voorbeeld van een juist argument tegen de komst van een *Factory Outlet Center* is:
- Het *Factory Outlet Center* zal leiden tot minder winkelend publiek in de binnenstad.
- Een voorbeeld van een juist argument voor de komst van een *Factory Outlet Center* is:
- Het *Factory Outlet Center* zal uit een groot gebied mensen aantrekken zodat er meer/andere klanten komen die ook de binnenstad van Den Haag, Delft, Rotterdam of Zoetermeer kunnen bezoeken.
- per juist argument 1

E De Drakensberg

	Maximumscore 4	
1	Uit de beschrijving moet blijken dat <ul style="list-style-type: none">• een continent werd opgeheven door onderliggende magmastromen• waarna het continent brak• en (dun vloeibaar) magma via breuken aan het oppervlak kwam en stolde tot basalt• en de randen van de ontstane breuken als gebergten (<i>Great Escarpments</i>) in het landschap achterbleven	1 1 1 1
2	Maximumscore 1 op Antarctica	
3	Maximumscore 2 Uit de uitleg moet blijken dat <ul style="list-style-type: none">• het verhang van de rivieren die ontspringen aan de oostzijde van de Drakensberg groter is dan van de rivieren die ontspringen aan de westzijde / de rivieren die ontspringen aan de oostzijde van de Drakensberg meer water vervoeren (als gevolg van de grotere neerslag)• waardoor de rivieren zich aan de oostzijde dieper insnijden dan aan de westzijde	1 1
4	Maximumscore 1 A	
5	Maximumscore 2 Juiste vormen van bodemgebruik zijn: <ul style="list-style-type: none">- tropisch regenwoud met zelfvoorzienende akkerbouw- licht tropisch woud en savanne met zelfvoorzienende akkerbouw en extensieve veeteelt- suikerriet(plantages) per juiste vorm van bodemgebruik	1
6	Maximumscore 2 Voorbeelden van juiste oorzaken zijn: <ul style="list-style-type: none">- Daar valt te weinig neerslag (doordat de meeste neerslag al valt aan de oostzijde van de Drakensberg).- Daar zijn de (winter)temperaturen te laag. per juiste oorzaak	1

Scoreformulier Voorrondetoets Aardrijkskunde Olympiade 2012

Naam school

Postadres

Postcode en plaats

Telefoon school

Naam docent(e)

Telefoon privé

De toets is afgenomen op maart 2012 van tot uur.

	Naam leerling	(Totaal)score in punten
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		

Bij meer dan 15 kandidaten kunt u dit formulier kopiëren en doornummeren.

Datum Handtekening.....